

Szkolny Program
Profilaktyki
Publicznego Gimnazjum
im. Władysława II Jagiełły
w Choszczynie

na rok szkolny 2017/2018

PODSTAWA PRAWNA DO WPROWADZENIA DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH W SZKOLE

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997r. (Dz.U. z 1997r. nr 78, poz. 483 ze zm.) – art. 72
2. Ustawa z 7 września 1991r. o systemie oświaty (tekst jedn. Dz. U. z 2016r. poz. 1943 ze zm.)
3. Ustawa z 14 grudnia 2016r. – Prawo światowe (Dz. U. z 2017r. poz. 59)
4. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz. U. z 2016 r. , poz. 487)
5. Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 19 sierpnia 1994 r. (Dz. U. z 2017 r., poz. 882)
6. Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn. Dz. U. z 2017 r. , poz. 783)
7. Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn. Dz. U. z 2017r., poz. 957)
8. Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów zjednoczonych z 20 listopada 1989r. (Dz. U. z 1991r. nr 120, poz. 526)
9. Rozporządzenie MEN z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2017r., poz. 1591)
10. Rozporządzenie MEN z dnia 18 sierpnia 2015r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności

wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. z 2015r. poz.1249)

11. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. 2015, poz. 1390)

12. Priorytety MEN na rok szkolny 2017/2018

13. Statut Publicznego Gimnazjum w Choszcznie

Wstęp

„Profilaktyka – pojęcie różnie definiowane w literaturze. Ma jednak człon wspólny, niezmienny: jest nim podstawowa czynność, w jakiej wyraża się w praktyce – zapobieganie” (T. Wiśniewski, „Profilaktyka pedagogiki”, PWN, Warszawa 1989).

I. Założenia ogólne programu

Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

Najważniejsze działania szkoły w zakresie profilaktyki opierają się na:

1. Profilaktyce uniwersalnej – wspieranie wszystkich uczniów i wychowawców w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków i substancji, o których mowa w § 1 ust. 2 (środki odurzające, substancje psychotropowe, środki zastępcze, nowe substancje psychoaktywne).
2. Profilaktyce selektywnej – wspieranie uczniów i wychowawców, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania są w wyższym stopniu narażeni na rozwój zachowań ryzykownych.
3. Profilaktyce wskazującej – wspieranie uczniów i wychowawców, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków i substancji, o których mowa w § 1 ust. 2 lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia.

II. Diagnoza

Prowadzenie działań profilaktycznych w szkole poprzedzone zostało diagnozą mającą na celu rozpoznanie obecnego stanu zagrożenia niepożądanymi zjawiskami rozwoju uczniów.

Diagnozę opracowano w oparciu o:

- obserwację zachowań uczniów w czasie zajęć dydaktycznych, pozalekcyjnych, przerw, wycieczek, uroczystości szkolnych,
- analizę dokumentacji szkolnej, w tym kartotek uczniów w e – dzienniku, uwag uczniowskich,
- informacji nauczycieli o bieżących problemach wychowawczych,
- indywidualnych rozmów z uczniami,
- rozmów z rodzicami.

Prace nad programem poprzedziła również diagnoza potrzeb środowiska szkolnego i lokalnego dotycząca zjawisk patologicznych, na jakie mogą być narażeni uczniowie oraz diagnoza potrzeb uczniów w zakresie działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii i innym zachowaniom problemowym. Badania te pozwoliły na dokonanie diagnozy początkowej sytuacji wychowawczej w szkole oraz określenie oczekiwań uczniów, nauczycieli i rodziców odnośnie sytuacji problemowych, które należy szczególnie uwzględnić w programie profilaktyki szkoły, aby wzmocnić czynniki chroniące i ograniczyć czynniki ryzyka występujące na jej terenie oraz wzmocnić działalność zmierzającą do wszechstronnego rozwoju uczniów.

Analiza wyników przeprowadzonych badań diagnostycznych pozwoliła na opracowanie takiego programu profilaktyki, którego realizacja przyniesie zniwelowanie występowania niepożądanych zjawisk na terenie szkoły, a także przygotuje uczniów do obrony przed wpływem zagrożeń z zewnątrz.

Szkolny Program Profilaktyki jest uzupełnieniem Szkolnego Programu Wychowawczego. Jego istotę stanowią oddziaływania o charakterze

zapobiegawczym, wychowawczym, opiekuńczym i informacyjno-edukacyjnym, podejmowane w stosunku do całej społeczności szkolnej, a przede wszystkim w odniesieniu do uczniów.

Program profilaktyki w sposób systemowy angażuje nie tylko uczniów, ale i ich rodziców oraz kadrę pedagogiczną, pracowników administracji i obsługi szkoły.

W szkole wyodrębniono następujące zachowania ryzykowne:

- „Trudności i niepowodzenia szkolne” (wagary),
- „Agresja, przemoc i dyskryminacja”,
- „Uzależnienia”,
- „Choroby cywilizacyjne i społeczne”.

Głównym zadaniem programu jest zapobieganie różnorodnym przejawom niepoprawnych zachowań, postaw, patologiom społecznym i propagowanie zdrowego stylu życia

III. Cele szczegółowe

1. Prowadzenie szerokiej edukacji dostarczającej bogatych i rzetelnych informacji o zjawiskach patologicznych.
2. Wczesne rozpoznawanie i diagnozowanie zagrożeń oraz wypracowanie efektywnych sposobów radzenia sobie z czynnikami ryzyka.
3. Wzmacnianie czynników chroniących.
4. Kształcenie umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach szkolnych i pozaszkolnych.
5. Budowanie pozytywnego obrazu własnej osoby, dostrzeganie mocnych stron, podwyższanie poczucia wartości.
6. Zdobywanie przez uczniów podstawowych umiejętności porozumiewania się w grupie rówieśniczej.

7. Wdrażanie do przestrzegania zasad bezpieczeństwa, zapobieganie zachowaniom agresywnym i przemocowym, propagowanie zachowań akceptowanych społecznie.
8. Eliminowanie przejawów dyskryminacji wśród młodzieży.
9. Zapobieganie zagrożeniom poprzez ukazywanie negatywnego wpływu na organizm nikotyny, alkoholu i środków psychoaktywnych (leków, narkotyków, dopalaczy, e-papierosów, tabaki, alcopopów, napoi energetyzujących).
10. Rozwijanie postaw asertywnych wśród młodzieży gimnazjalnej.
11. Pobudzanie dbałości uczniów o swoją sprawność fizyczną, aktywność i kreatywność w zakresie form spędzania czasu wolnego zaspokajających potrzeby psychiczne, emocjonalne, społeczne i duchowe.
12. Eliminowanie stresu i napięć.
13. Ugruntowanie wiedzy i stałe poszerzanie kompetencji wychowawczych i umiejętności nauczycieli, rodziców/opiekunów prawnych w zakresie ochrony uczniów przed pojawiającymi się nowymi zagrożeniami (cyberprzemoc) i uzależnieniami (fonoholizm, hazard).
14. Podejmowanie alternatywnych działań zapobiegających narkomanii.
15. Promowanie zdrowia i zdrowego stylu życia.
16. Uświadamianie i informowanie o przepisach prawa i konsekwencjach ich łamania.

Osiągnięcia edukacyjne uczniów

1. Umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy w kontaktach z innymi ludźmi oraz twórcze podejście do własnego życia i rozwoju.
2. Umacnianie pozytywnych postaw w grupie rówieśniczej i całej społeczności gimnazjalnej.
3. Odporność na wpływy negatywne otoczenia.

4. Wrażliwość na potrzeby drugiego człowieka.

Procedury osiągnięcia celów

1. Korzystanie z literatury i czasopiśmiennictwa, i innych źródeł wiedzy – ze szczególnym uwzględnieniem omawianej problematyki.
2. Udostępnianie popularnonaukowych filmów, programów.
3. Ćwiczenie umiejętności wynikających z treści programu, np. skutecznego porozumiewania się.
4. Wygłaszanie krótkich wystąpień, prelekcji przygotowanych na podstawie dostępnych źródeł.
5. Prezentacja wybranych zagadnień w formie graficznej, np. gazetek ściennych, szkolnych stron internetowych, gazety szkolnej, prezentacji multimedialnych.
6. Szkolne konkursy, np. plastyczne, literackie, sportowe.
7. Dyskusje, debaty, projekty, warsztaty, spoty
8. Happeningi, apele szkolne.
9. Spektakle teatralne.
10. Wycieczki.
11. Pikniki edukacyjne.
12. Warsztaty interaktywne.
13. Przystępowanie do akcji, kampanii ogólnopolskich i społecznych.

Sposób realizacji i ocena osiągnięć

Realizacja treści odbywać się może podczas jednostek lekcyjnych: godzin wychowawczych, godzin pracy pedagoga szkolnego z daną klasą, zajęć o

których mowa w art. 42 ust. 2 pkt. 2 Karty Nauczyciela. Można także wybrane działy programu włączać do ścieżek edukacyjnych, działań młodzieży w ramach grup wsparcia lub samorządu szkolnego.

Metody pracy

- dyskusja, rozmowa kierowana,
- rozwiązywanie zadań praktycznych, ćwiczenia,
- drama, wizualizacja,
- komunikacja interpersonalna,
- techniki relaksacyjne,
- techniki socjometryczne,
- metaplan,
- projekt, mapa pojęciowa, drzewo decyzyjne, siedmiu kapeluszy,
- burza mózgów.

Efektami osiągnięcia celów edukacyjnych będą

- prawidłowe postawy i dobre zachowania uczniów w szkole i poza nią,
- atmosfera panująca w zespołach klasowych,
- umiejętność współdziałania i pracy w grupie.

Program zakłada realizację celów szczegółowych poprzez działania:

1. Nauczycieli:

- a) włączanie do swojego programu nauczania treści o charakterze zapobiegawczym (stałe reagowanie na pojawiające się zagrożenia rozwojowe),
- b) tworzenie na terenie szkoły warunków do rozwijania osobowości poprzez:
 - koła zainteresowań,

- pracę organizacji pozaszkolnych,
- zajęcia pozalekcyjne,
- rozwijanie samorządności,
- c) kształtowanie postaw zgodnych z przyjętym przez szkołę systemem wartości,
- d) uczestnictwo w diagnozie i planowaniu oddziaływań profilaktyczno – wychowawczych w placówce,
- e) okresowa analiza efektywności oddziaływań profilaktyczno – wychowawczych,
- f) utrzymanie pozytywnych relacji osobowych z uczniami,
- g) udział w wewnętrznych i zewnętrznych formach doskonalenia, samodoskonalenie,
- h) systematyczna współpraca z wychowawcami klas; udzielanie im wsparcia w planowaniu i realizacji zadań profilaktyczno – wychowawczych.

2. Wychowawców klas:

- a) realizacja zadań z pkt. 1 a – g,
- b) diagnoza sytuacji rodzinnej i szkolnej,
- c) współpraca z rodzicami i zespołem nauczycieli,
- d) integracja zespołu klasowego,
- e) wpływanie na strukturę klasy i panujący w niej klimat,
- f) dbałość o poczucie bezpieczeństwa i akceptacji ucznia,
- g) realizacja tematyki dotyczącej profilaktyki,
- h) organizacja różnorodnych sytuacji wychowawczych i pomocy dla ucznia,

- i) nauka istotnych w życiu umiejętności interpersonalnych w zakresie radzenia sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi,
- j) ewaluacja pracy wychowawczo-profilaktycznej w klasie.

3. Uczniów:

- a) współtworzenie grupy społecznej poprzez aktywny i odpowiedzialny udział oraz zrzeszanie się w organizacjach działających w szkole,
- b) umiejętność dokonywania odpowiedzialnych wyborów,
- c) dbałość o promowanie zdrowego trybu życia,
- d) organizowanie pomocy i udzielanie wsparcia słabszym,
- e) podejmowanie działań w odniesieniu do siebie i różnych grup społecznych,
- f) gotowość do wzbogacania swojej wiedzy i doskonalenia umiejętności interpersonalnych,
- g) korzystanie z poradnictwa psychologiczno – pedagogicznego i edukacyjno-zawodowego,
- h) swobodne wyrażanie myśli i przekonań, a w szczególności dotyczących życia szkoły, a także światopoglądowych i religijnych – jeśli nie naraża tym dobra innych osób.

4. Rodziców:

- a) udział w różnorodnych sytuacjach wychowawczych,
- b) udział w szkolnych np. w ramach „Szkoły dla rodziców” i pozaszkolnych formach doskonalenia dotyczących profilaktyki,
- c) podejmowanie wspólnych zadań na rzecz profilaktyki,

d) dostarczanie wzorców zdrowego stylu życia i alternatywnych form spędzania wolnego czasu,

5. Pedagog:

a) diagnoza środowiska rodzinnego i szkolnego,

b) wspieranie wychowawców i pozostałych pracowników w realizacji zadań profilaktycznych,

c) prowadzenie przedsięwzięć o charakterze szkoleniowym dla różnych grup odbiorców,

d) praca indywidualna i grupowa z uczniami oraz rodzicami,

e) integracja grona pedagogicznego do wspólnej pracy w planowaniu, opracowywaniu i realizacji działań profilaktycznych,

f) współpraca z instytucjami i organizacjami zajmującymi się pomocą dziecku i rodzinie,

g) motywowanie kadry do doskonalenia swoich umiejętności w zakresie pracy z uczniami,

h) prowadzenie w ramach WDN, szkoleń dla nauczycieli, dotyczących realizacji szkolnych zadań profilaktyki,

i) udział w wewnętrznych i zewnętrznych formach doskonalenia, samodoskonalenie,

j) koordynacja i monitoring przebiegu realizacji programu,

k) ewaluacja szkolnego programu profilaktyki.

6. Dyrekcji:

- a) umacnianie pozytywnych relacji interpersonalnych w szkole,
- b) zachęcanie młodzieży, rodziców i nauczycieli do udziału w działaniach profilaktycznych,
- c) wspieranie i kontrola przebiegu realizacji programu,
- d) wspieranie finansowe i organizacyjne działań profilaktycznych.

7. Pielęgniarki szkolnej:

- a) realizacja wybranych zagadnień dotyczących profilaktyki,
- b) promowanie zdrowego stylu życia,
- c) przeprowadzanie badań profilaktycznych (przesiewowych i młodzieży z grup dyspanseryjnych),
- e) rozmowy indywidualne z młodzieżą.

PLAN DZIAŁAŃ DO SZKOLNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI

Trudności i niepowodzenia w szkole

Zadania	Sposób realizacji	Odpowiedzialni	Termin realizacji
I. Integracja zespołów klasowych: - kształtowanie poczucia tożsamości z klasą i społecznością szkolną - budowanie pozytywnych relacji i zwiększenie poczucia bezpieczeństwa, - budowanie poczucia własnej wartości, własnego ja, rozwijanie komunikacji interpersonalnej.	Organizacja imprez okolicznościowych: „Święto Wiosny”, „Zabawa Karnawałowa”.	wychowawcy klas, Samorząd Uczniowski	wg harmonogramu
	Aktywny udział uczniów i nauczycieli w uroczystościach, imprezach, akcjach szkolnych i klasowych.	wychowawcy klas	cały rok, wg harmonogramu
	Zajęcia o charakterze kulturalnym i krajoznawczym (wycieczki, teatr, muzea, wystawy, koncerty, biwaki).	wychowawcy klas, nauczyciele	cały rok
	Wybór samorządu klasowego i szkolnego.	wychowawcy klas, opiekun SU	wg harmonogramu
	Organizowanie imprez sportowych.	wychowawcy klas, nauczyciele w-f	cały rok, wg harmonogramu
	Cykl lekcji wychowawczych poświęconych kształtowaniu poprawnej komunikacji i współpracy w grupie.	wychowawcy klas	cały rok
	Wypracowanie przez uczniów norm klasowych i dokonanie okresowej analizy ich przestrzegania z włączeniem elementów samooceny.	wychowawcy klas	cały rok
II. Motywowanie uczniów do osiągnięcia jak najlepszych wyników w nauce i frekwencji	Zastosowanie metod aktywnych.	dyrekcja, nauczyciele, wychowawcy	cały rok
	Organizacja konkursów szkolnych, pozaszkolnych i zajęć pozalekcyjnych.	dyrekcja, nauczyciele, wychowawcy	cały rok

oraz aktywnego udziału w życiu klasy i szkoły: - zainteresowanie różnymi dziedzinami wiedzy, - pobudzanie zdolności młodzieży, - zachęcenie do wykonywania dodatkowych prac na rzecz klasy i szkoły, - przygotowanie do głębszego poznania siebie	Cykl zajęć dotyczących problemów dojrzewania na zajęciach wychowania do życia w rodzinie.	nauczyciele WDŻWR, pedagog	cały rok
	Dbanie o realizację obowiązku szkolnego.	dyrektor wychowawcy pedagog	cały rok
	Warsztaty na temat planowania nauki, techniki pracy umysłowej oraz czynników wpływających na efektywność uczenia się.	pedagog, wychowawcy klas	cały rok
	Przeprowadzenie rankingu na najsympatyczniejszą klasę „Gimstar roku...”	Samorząd Uczniowski, Gospodarze Szkoły	czerwiec
	Zachęcanie uczniów do korzystania z oferty programów telewizyjnych, filmów, prasy, literatury promujących uznawane społecznie wartości.	nauczyciele, wychowawcy, pedagog	cały rok
	Zastosowanie metod aktywnych.	dyrekcja, nauczyciele, wychowawcy	cały rok
	Organizacja konkursów szkolnych, pozaszkolnych i zajęć pozalekcyjnych.	dyrekcja, nauczyciele, wychowawcy	cały rok
III. Udzielanie pomocy i wsparcia uczniom potrzebującym.	1. Diagnozowanie uczniów oraz udzielanie pomocy psychologiczno – pedagogicznej. 2. Rozpoznawanie możliwości intelektualnych uczniów.	pedagog, logopeda, psycholog, specjaliści z PPP nauczyciele przedmiotu	cały rok
	Zdiagnozowanie sytuacji rodzinnej i materialnej.	wychowawcy, pedagog	cały rok
	Włączenie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi do zajęć specjalistycznych: zajęć wyrównawczych, korekcyjno-kompensacyjnych, logopedycznych, socjoterapii, doradztwa	pedagog, specjaliści z PPP, nauczyciele przedmiotu	cały rok

	edukacyjno-zawodowego, konsultacji przedmiotowych.		
	Organizacja samopomocy koleżeńskiej w klasie i w szkole.	pedagog, wychowawcy	cały rok
	Otaczanie opieką materialną uczniów potrzebujących pomocy: - szkolne akcje charytatywne, - bank podręczników i pomocy naukowych.	pedagog, Rada Rodziców, SU, wychowawcy, nauczyciele	cały rok, w miarę potrzeb
	Uczenie sposobów radzenia sobie ze stresem – zajęcia warsztatowe	pedagog specjaliści z PPP	wg harmonogramu
	Przeprowadzenie akcji „Pomocna dłoń”	Monika Grzeszata opiekun wolontariatu	czerwiec

Przemoc, agresja i dyskryminacja

Poznanie problemów związanych z przemocą, agresją i dyskryminacją: - wskazanie metod radzenia sobie z własną i cudzą agresją, - uświadomienie różnorodności wśród ludzi jako wartości, - zapewnienie warunków bezpiecznego sposobu spędzania wolnego czasu.	Diagnoza sytuacji rodzinnej i wychowawczej uczniów.	pedagog, wychowawcy	wg potrzeb
	Dobór odpowiednich treści do realizacji na godzinach wychowawczych.	wychowawcy klas	cały rok
	Lekcje wychowawcze na temat: - asertywności, - rozwiązywania konfliktów, - eliminowania przejawów dyskryminacji, - umiejętności radzenia sobie ze stresem, gniewem, lękiem - komunikowania się, - kultury słowa,	pedagog, wychowawcy	cały rok

	- akceptacji siebie, - roli koleżeństwa i przyjaźni w życiu młodego człowieka - poznawania mocnych i słabych stron.		
	Organizacja Dnia Życzliwości.	pedagog, SU	listopad
	Organizacja Dnia Szkoły Bez Przemocy.	pedagog, wychowawcy	czerwiec
	Profesjonalne programy profilaktyczne.	pedagog, wychowawcy	cały rok
	Organizacja zajęć pozalekcyjnych.	grono pedagogiczne	cały rok
	Organizacja dyżurów nauczycielskich.	nauczyciele, SU	cały rok
	Przygotowanie gazetek tematycznych w gablotach szkolnych.	pedagog, pielęgniarka, gospodarze szkoły	cały rok
	Projekcje filmów edukacyjno-profilaktycznych. Udział w przedstawieniach edukacyjno-profilaktycznych.	wychowawcy pedagog	cały rok
	Rozmowy z rodzicami.	pedagog, wychowawcy	cały rok
	Udział w akcjach, kampaniach i konkursach proponowanych przez organizacje pozarządowe.	pedagog, nauczyciele, SU	wg harmonogramu

Uzależnienia

Stale dostarczanie informacji o uzależnieniach i ich skutkach: - wskazywanie możliwości unikania zagrożeń wynikających z uzależnień i sposobów radzenia sobie z nimi, - propagowanie zdrowego stylu życia i ukazywanie drogi prowadzącej do satysfakcji osobistej bez nałogów.	Wprowadzanie elementów programów profilaktycznych: „Nie pal przy mnie proszę”- kl. II „Dziękuję nie!”-kl. III	pedagog wychowawcy	wrzesień-czerwiec wg harmonogramu
	Prelekcje, pogadanki na temat skutków uzależnień.	pedagog, wychowawcy, pielęgniarka	wg potrzeb
	Wykonywanie gazetek tematycznych w gablotach szkolnych.	pedagog, pielęgniarka, gospodarze szkoły	cały rok
	Przeprowadzenie godzin wychowawczych pt. „Dopalacze – nowa moda, czy nowe zagrożenie?”	pedagog, wychowawcy	wg harmonogramu
	Przeprowadzenie godzin wychowawczych pt. „E- papieros- też nas truje”	pedagog wychowawcy	wg harmonogramu
	Przeprowadzenie godzin wychowawczych poruszających problem cyberprzemocy i fonoholizmu pt. „Bezpieczeństwo w sieci – odpowiedzialne korzystanie z urządzeń komunikacyjnych (mediów społecznościowych)	wychowawcy, pedagog	wg harmonogramu
	Prelekcje dla klas II pt. „Odpowiedzialność karna nieletnich” z uwzględnieniem profilaktyki uzależnień.	policjanci ds. nieletnich/kurator zawodowy	wg harmonogramu
	Projekcje filmów edukacyjno –	nauczyciele przedmiotów	cały rok

profilaktycznych.	pedagog	
Dobór treści edukacyjnych na poszczególnych przedmiotach na temat szkodliwości środków odurzających oraz skutków ich zażywania pod względem zdrowotnym, socjalnym i ekonomicznym.	nauczyciele biologii, chemii, wychowania fizycznego, wychowawcy	cały rok
Współpraca z osobami i instytucjami zajmującymi się problematyką uzależnień.	pedagog, wychowawcy	wg potrzeb
Udział w spotkaniach profilaktycznych.	pedagog, wychowawcy	wg harmonogramu
Prowadzenie spotkań i rozmów z rodzicami uczniów, które pomogą im w poznaniu problemu oraz wskazywanie miejsc i osób od których mogą uzyskać pomoc i dodatkowe informacje	pedagog	wg potrzeb
Rozmowy indywidualne z uczniami i rodzicami.	pedagog, wychowawcy	cały rok
Szkolenie dla rodziców w ramach „Środki psychoaktywne” (dopalacze, napoje energetyzujące, alkopopy, e-papierosy)	pedagog	wg harmonogramu
Happening „Marsz Białych Serc” Mecz „Białych Serc”	Małgorzata Prawucka nauczyciele w-f	listopad
Odpowiednie wzorce i postawy nauczycieli, wychowawców.	grono pedagogiczne	cały rok

Choroby cywilizacyjne i społeczne

Edukacja prozdrowotna: - kształtowanie sprawności fizycznej	Realizacja zajęć w-f.	nauczyciele w-f	cały rok
	Uczestnictwo w zajęciach SKS-u.	nauczyciele w-f	cały rok
	Uczestnictwo w zawodach sportowych.	nauczyciele w-f	cały rok
	Elementy gimnastyki korekcyjnej dla uczniów z zaleceniami lekarskimi.	nauczyciele w-f	cały rok
- pogłębianie rozumienia podstaw działania własnego organizmu, - kształtowanie postawy odpowiedzialności i dbałości za zdrowie swoje i innych, - wskazywanie przyczyn i skutków powstawania chorób cywilizacyjnych i społecznych, - wskazywanie sposobów przeciwdziałania wybranym chorobom, - promowanie zdrowego stylu życia, - utrwalanie pożądanых nawyków.	Diagnoza sytuacji zdrowotnej poprzez okresowe badania profilaktyczne.	pielęgniarka	cały rok
	Indywidualne rozmowy z uczniami.	wychowawcy, pielęgniarka	wg harmonogramu
	Otoczenie troskliwą opieką uczniów zagrożonych.	grono pedagogiczne	wg potrzeb
	Odpowiedni dobór treści na godzinach wychowawczych.	wychowawcy	cały rok
	Depresja – jak ją poznać i zrozumieć?	wychowawcy pedagog	wg harmonogramu
	Pogadanki i prelekcje promujące zdrowe odżywianie się pod hasłem „Prawdy i mity o odżywianiu”.	pielęgniarka	wg potrzeb
	Udział młodzieży w zajęciach relaksacyjnych mających umożliwić odreagowanie napięć, wyciszenie się oraz rozwijanie	wychowawcy, pielęgniarka	wg potrzeb

	umiejętności radzenia sobie z emocjami i stresem.		
	Uświadomienie niebezpieczeństw związanych ze spędzaniem czasu wolnego w różnych miejscach z uwzględnieniem niebezpieczeństw czyhających w Internecie.	pedagog wychowawcy nauczyciele	cały rok
	Wskazywanie alternatywnych sposobów spędzania wolnego czasu.	nauczyciele w-f	wg potrzeb
	Udział uczniów w różnorodnych zajęciach organizowanych w szkole (Dzień Sportu, rajdy rowerowe, biwaki).	wychowawcy, nauczyciele, organizatorzy	wg harmonogramu
	Udział w akcjach organizowanych przez inne instytucje pozarządowe.	nauczyciele	wg harmonogramu
	Udział uczniów w konkursach wiedzy i innych (np. o zdrowiu, o AIDS...).	pielęgniarka, nauczyciele	wg harmonogramu i napływających ofert
	Organizacja spotkań ze specjalistami.	pedagog, wychowawcy	wg potrzeb
	Odpowiedni dobór treści na lekcjach biologii i „wychowania do życia w rodzinie”.	nauczyciele przedmiotów	cały rok

Współpraca z rodzicami

1. Spotkania edukacyjne rozwijające umiejętności wychowawcze, uwrażliwiające rodziców na zagrożenia zakłócające rozwój ich dzieci i inne.
2. Indywidualne rozmowy z rodzicami wynikające z bieżących potrzeb wychowawczych.
3. Systematyczne informowanie o sukcesach, porażkach i frekwencji, prezentacja wytworów pracy twórczej uczniów, listy gratulacyjne i inne.
4. Wspólna z rodzicami analiza problemów związanych z funkcjonowaniem ich dziecka w szkole.
5. Udzielanie rodzicom pomocy w trudnych sytuacjach.
6. Wskazywanie instytucji, w których mogą szukać pomocy.
7. Próba zorganizowania grupy wsparcia dla rodziców.
8. Zapraszanie rodziców do wspólnych działań na rzecz uczniów i szkoły.

Instytucje wspierające działalność wychowawczo – opiekuńczo – profilaktyczną szkoły

1. Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Choszczynie
ul. Grunwaldzka 30, tel. 95 765 72 92
2. Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Choszczynie
ul. B. Chrobrego 27, tel. 95 765 22 05
3. Sąd Rejonowy III Wydział Rodzinny i Nieletnich w Choszczynie
ul. Wolności 24, tel. 95 765 20 35
4. Komenda Powiatowa Policji w Choszczynie
ul. Boh. Warszawy 7c, tel. 95 765 95 11
5. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Choszczynie
ul. B. Chrobrego 27, tel. 95 765 25 78
6. Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Choszczynie
ul. B. Chrobrego 27, tel. 95 765 72 82

7. Choszczeński Dom Kultury
ul. Boh. Warszawy 17 , tel. 95 765 72 96
8. Urząd Miejski w Choszczynie – Gminna Komisja ds. Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych
ul. Wolności 24 tel. 95 765 93 00
9. Zachodniopomorskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Szczecinie
ul. Gen. J. Sowińskiego 68, tel. 91 435 06 30
10. Salon Edukacyjny „Empiria” Sp. z o. o w Szczecinie
ul. Gen. Ludomiła Rayskiego 28, tel. 91 434 00 01
11. Ośrodek Terapii Uzależnień „Zmiana”
ul. Dąbrowszczaków 40, tel. 511 313 151

Monitoring działań profilaktycznych

Za prowadzenie monitoringu realizacji programu profilaktycznego na poziomie klasy odpowiada wychowawca, który:

1. zapisuje efekty diagnozy,
2. precyzuje czynniki ryzyka i czynniki chroniące dla diagnozowanych zachowań ryzykownych,
3. sporządza plan działań profilaktycznych skierowanych do zespołu klasowego i opracowuje sposób realizacji tych działań,
4. dla uczniów o specyficznych potrzebach profilaktyczno – wychowawczych tworzy indywidualne plany działań wspomagających ich rozwój,
5. prowadzi na bieżąco rejestr działań profilaktycznych:
 - rozmów z rodzicami i ich efektów,
 - rozmów z uczniami i ustaleń dotyczących ich wspomaganie w sytuacjach trudnych bądź metod oddziaływania w przypadku zachowań problemowych,
 - konsultacji z pedagogiem i pracownikami służby zdrowia,
 - informacji o pojawiających się zachowaniach problemowych i ich nasileniu,
 - przeprowadzonych w klasie zajęć tematycznych, realizowanych programów profilaktyki, modyfikacji programu profilaktyki zespołu klasowego,
 - ustaleń zespołu wychowawczego dotyczących pomocy specjalistycznej,
 - zastosowanych form indywidualnej pomocy uczniom,
6. sporządza okresowo całościowe sprawozdanie z realizacji działań profilaktycznych.

Całościowy przebieg wdrażania działań profilaktycznych szkoły monitoruje pedagog poprzez:

1. analizę dokumentacji dotyczącej planowania i przebiegu działań profilaktycznych realizowanych przez wychowawców klas,
2. gromadzenie dokumentacji działań profilaktycznych,
3. rejestrację potrzeb nauczycieli w zakresie realizacji programu profilaktyki,
4. obserwację przebiegu realizacji indywidualnych programów profilaktyki,
5. rejestrację sygnałów od wychowawców, nauczycieli, rodziców, osób ze środowiska o pojawieniu się nowych zachowań ryzykownych bądź nasileniu dotychczasowych,

6. przygotowanie i przedstawienie na radzie pedagogicznej raportu Szkolnego Programu Profilaktyki.

Ewaluacja Szkolnego Programu Profilaktyki

Wyniki ewaluacji Szkolnego Programu Profilaktyki posłużą nam do oceny efektywności prowadzonych działań i ich rezultatów.

Uzyskane informacje pozwolą nam systematycznie i na bieżąco ulepszać prowadzone działania i uwzględniać aktualne potrzeby gimnazjalistów.

Zależy nam na otrzymaniu odpowiedzi na pytanie, czy w efekcie podejmowanych przez nas działań uległy osłabieniu czynniki wpływające na występowanie zachowań ryzykownych oraz czy nastąpiło wzmocnienie czynników chroniących przed tymi zachowaniami.

Prowadzona przez nas ewaluacja będzie miała charakter kształtujący i sumujący. W trakcie wdrażania konkretnych działań realizatorzy będą zbierać informacje na temat ich efektywności.

Każdy wychowawca dokonuje okresowego podsumowania efektywności działań profilaktycznych, a oceny całokształtu dokonuje pedagog szkolny.

Przy opracowaniu Szkolnego Programu Profilaktyki wzięto pod uwagę wnioski Rady Pedagogicznej, rodziców i Samorządu Uczniowskiego oraz Rozporządzenie MEN z dnia 18 sierpnia 2015r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii.

Program obowiązuje od 01.09.2017r.

Szkolny Program Profilaktyki pozytywnie zaopiniowała Rada Rodziców 25.09.2017r.

Bibliografia:

1. Arendarska A., Wojcieszek K., *Przygotowanie do profilaktyki domowej – projekt uniwersalnego programu profilaktyki dla rodziców*, PARPA, Warszawa 1997.
2. Beck L. F., *Okres dojrzewania* [w:] Braun – Gałkowska W., Gutowska A., *W tę samą stronę*, Wydawnictwo Krupski i S-ka, Warszawa 1994.
3. Bidziński K., *System wartości młodzieży z dysfunkcją narządu ruchu* (maszynopis, praca doktorska), Akademia Pedagogiczna w Krakowie, 2001.
4. Bowkett S., *Wyobraź sobie, że ...*, WsiP, Warszawa 2000.
5. Brudnik E., *Ja i mój uczeń pracujemy aktywnie – lekcja wychowawcza*, Zakł. Wyd. SSS, Kielce 2002.
6. Cooper P. J., *Sprawne porozumiewanie się – 114 scenariuszy ćwiczeń w mówieniu i słuchaniu*, CODN, Warszawa 2000.
7. Dembo M. H., *Stosowana psychologia wychowawcza*, WsiP, Warszawa 1997.
8. Gaś Z. B., *Profilaktyka w szkole* [w:] *Zapobieganie uzależnieniom uczniów*, Centrum Metodyczne Pomocy Psychologiczno – Pedagogicznej Ministerstwa Edukacji Narodowej, Warszawa 1997.
9. Gaś Z. B., *Profilaktyka w zreformowanej szkole*, „Remedium” 2000 nr 6.
10. Gwizdek B., Sołtys E., *Gimnazjalny projekt profilaktyczno – wychowawczy*, WsiP, Warszawa 2002.
11. Jachimska M., *Życ skuteczniej – scenariusze lekcji wychowawczych*, UNUS, Wrocław 1997.
12. Kosińska E., *Mądrze i skutecznie. Zasady konstruowania szkolnego programu profilaktyki*, Rubikon, Kraków 2002.
13. Majewicz P., *Regulacyjna rola obrazu samego siebie w zachowaniu młodzieży niepełnosprawnej ruchowo* (maszynopis, praca doktorska), Akademia Pedagogiczna w Krakowie, 2000.
14. Niemierko B., *Edukacja dydaktyczna. Skrypt dla uczestników Podyplomowego Studium Ewaluacji Dydaktycznej na Uniwersytecie Gdańskim*, Gdańsk 1998.
15. Ostrowska K., *W poszukiwaniu wartości*, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk 2001.
16. Pijanowski R., Seweryńska A. M., *Sztuka prezentacji – poradnik dla nauczycieli*, WsiP, Warszawa 2002.

17. Raport „*Narkomania w Polsce w 2000 r. Dane leczenia stacjonarnego*”, Serwis Informacyjny Narkomania 1/2002.
18. Rylke H., *Pokolenie zmian*, WsiP, Warszawa 1999.
19. Simm W., Węgrzyn – Jonek E., *Budowanie szkolnego programu profilaktyki*, Rubikon, Kraków 2002.
20. Szymańska J., *Programy profilaktyczne. Podstawy profesjonalnej psychoprofilaktyki*, Centrum Metodyczne Pomocy Psychologiczno – Pedagogicznej Ministerstwa Edukacji Narodowej, Warszawa 2000.
21. Śnieżyński M., *Nauczanie wychowujące*, Wydawnictwo Papieskiej Akademii Teologicznej, Kraków 1995.
22. Wojcieszek K., *Wygrać życie, Szkolny Program profilaktyki*, Rubikon, Kraków 2002.